

PRINCIPNOTAT VEDR. GENNEMFØRELSE AF TILBAGEBETALING FOR ELVIRKSOMHEDER MED FORSYNINGSPLIGTBEVILLING

1. Dette notat er initieret af en række spørgsmål rejst af branchen repræsenteret ved Dansk Energi/ELFOR vedr. den konkrete efterregulering - dvs. tilbagebetaling til elforbrugerne - efter Energitilsynets afgørelser om prisgodkendelser for perioden 2002-04, jf. den gamle elforsyningslovs (EFL,gl.) §§ 46, 69 og 72[1]. De rejste spørgsmål er:

- a) *Kan tilbagebetalingen juridisk omfatte alle nuværende kunder i elvirksomheden med forsyningspligtbevilling (også skabelonkunder der p.t. ikke køber kvartalsproduktet*
- b) *Har kunder, der er flyttet, krav på efterregulering?*
- c) *Kan tilbagebetalingen ske i form af et fast kronebeløb til kunden?*
- d) *Kan tilbagebetalingen ske over nettariffen?*
- e) *Hvornår skal tilbagebetalingen senest være afsluttet?*

2. I forlængelse heraf har ELFOR's direktørudvalg, jf. Dansk Energis elektroniske nyhedsbrev af 27. maj 2005 (bilag 1), fremført overvejelser om at bringe Energiklagenævnets afgørelser vedr. efterreguleringen for 2002 for Landsretten, herunder bl.a. de seneste stadfæstelser af Energitilsynets afgørelser vedr. prisgodkendelse af EnergiMidt Forsyning, Energi Fyn Forsyningspligt og Viborg Forsyning.

3. Desuden har direktørudvalget tilsluttet sig, at Energitilsynets afgørelser vedr. 2003 påklages til Energiklagenævnet mhp. på en prøvelse af efterreguleringens økonomiske konsekvenser for elvirksomheder med forsyningspligtbevilling.

4. Sidstnævnte forhold uddybedes af Dansk Energi under møde med sekretariatet den 3. juni 2005 til også at omfatte priskontrollen efter den nye elforsyningslovs (EFL,ny) § 72 for 2005 og frem. Under mødet fremførtes det, at flere virksomheder er truet af betalingsstandsning alene som følge af Energitilsynet regulering.

5. I dette notat gives indledningsvist en kort status over sekretariatets prisgodkendelser vedr. 2003 efter EFL,gl.. Denne status skal ses i forlængelse af notatet vedr. status på elforsyningspligtregulering præsenteret for Tilsynet den 31. januar 2005 samt Energitilsynets afgørelse af 30. marts 2005 vedr. efterreguleringen for 2003.

6. Herefter gennemgås bestemmelser vedr. tilbagebetaling, hvor- efter ovennævnte rejste spørgsmål adresseres successivt. Afslutningsvist

SEKRETARIATET FOR
ENERGITILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 4171 5400
post@energitilsynet.dk
www.energitilsynet.dk

behandles forholdet vedr. eventuelle tilfælde af betalingsstandsning blandt elvirksomheder med forsyningspligtbevilling.

Status for prisgodkendelser vedr. 2003-047.

7. Af i alt 37 sager mangler sekretariatet at afgøre 9 sager i Vest- og 4 og Østdanmark vedr. efterreguleringen for 2003. Disse sager skal først vurderes, sendes i høring og endelig afgøres. Der er tale om ret komplekse og tidskrævende sager. To sager (Lokalenergi Forsyning og Forsyning A/S) har dog allerede været i høring og afventer afgørelsen.

8. Dvs. 18 sager i Vest- og 6 sager i Østdanmark er allerede afgjort. I Vest- er 5 sager og i Østdanmark er 3 sager afgjort uden efterregulering.

9. 7 sager i Vest- og de 3 sager i Østdanmark vedrører alene efterregulering i overskuddet, jf. EFL,gl. § 72 vedr. oppebærelse af et rimeligt overskud. I Vestdanmark vedrører 6 sager både en efterregulering i overskuddet og en tilbagebetaling som følge af, at virksomheden ikke har udvekslet koncerninterne ydelser på markedsvilkår, jf. EFL,gl. § 46, stk. 4.

10. Den totale efterregulering for 2003 udgør foreløbigt ca. 22,6 mio. DKK, og den foreløbige akkumulerede efterregulering for perioden 2001-03 er på ca. 67,5 mio. DKK for hele Danmark (se bilag 2), svarende til i gennemsnit 12 % af virksomhedernes egenkapital ultimo 2003.

11. Af den foreløbige akkumulerede efterregulering udgør 82% tilbagebetaling af urimeligt overskud, svarende til ca. 55,3 mio. DKK. De resterende 18%, svarende til ca. 12,4 mio. DKK, omfatter tilbagebetaling grundet udveksling af koncerninterne ydelser, der ikke afspejler markedsvilkår.

12. Det samlede akkumulerede overskud for perioden 2001-03 andrager ca. 140 mio. DKK[2], og den akkumulerede efterregulering af urimeligt overskud udgør således ca. 40% af dette overskud.

13. Energiklagenævnet har til dato modtaget klager fra Frederiksberg Forsyning og Energinet Midt Forsyning over sekretariatets afgørelser vedr. 2003. 6 virksomheder kan fortsat nå at klage, inden udløbet af 4-ugers klagefristen.

14. Sekretariatet har påbegyndt indhentningen af anmeldelser vedr. 2004, hvilket erfaringsmæssigt er en relativt langsommelig proces. Sekretariatet forventer dog at kunne præsentere generelt principnotat om efterreguleringen vedr. 2004 for Tilsynet inden årets udgang.

15. De samlede økonomiske konsekvenser for branchen af efterreguleringen vedr. perioden 2001-04 kan således først opgøres endeligt, når sekretariatet har færdigbehandlet sagerne vedr. 2004, hvilket forventes at ske i løbet af 1. kvartal 2006.

Bestemmelser vedr. tilbagebetaling¹⁶. EFL,gl. foreskriver ikke præcist, hvorledes den konkrete tilbagebetaling skal gennemføres af forsyningspligtselskaberne i forhold til forbrugerne. Dog kan fremhæves fra de

specifikke bemærkninger til EFL,gl. § 71, stk. 2 vedr. systemansvarlige virksomheder:

"... dvs. at eventuel overdækning i regnskabsåret i forhold til den forudgående prisfastsættelse som udgangspunkt ikke anses for overskud, men skal tilbageføres over priserne i det eller de næste år. ..."

17. Og videre fremgår det af de almindelige bemærkninger til EFL,gl., jf. bemærkningernes afsnit 2 pkt. i:

"... Den hidtidige prisregulering bygger på omkostningsregulering, hvor der i prisen kan indregnes alle nødvendige omkostninger og et eventuelt overskud føres tilbage til forbrugerne over tariffene. Dog har ejerne været sikret en forrentning af indskudskapital. Principperne i denne videreføres for de systemansvarlige ..."

18. Selvom der i EFL,gl. ikke præcist tages stilling til, hvorledes urimeligt overskud oppebåret af forsyningspligtselskaber konkret skal føres tilbage til forbrugerne, indikerer de citerede bemærkninger, hvorledes princippet om tilbagebetaling i forhold til forbrugerne generelt er tænkt udmøntet.

19. Hidtidig praksis har da også bygget på, at princippet om, at *"... eventuelt overskud føres tilbage til forbrugerne over tariffene. ..."* også gælder den konkrete tilbagebetaling for forsyningspligtselskaberne i forhold til deres kunder.

20. Denne praksis har ikke tidligere har været genstand for undren eller tvivl blandt branchen.

21. I EFL,ny § 72 og den tilhørende overgangsbestemmelse, jf. L494 § 4, stk. 4, er princippet om, at den konkrete tilbagebetaling skal ske via priserne præciseret. Af L494, § 4 stk. 4 fremgår:

"... Efterreguleringen sker i den enkelte virksomheds priser, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 1, henholdsvis indkalkuleres i Energitilsynets fastsættelse af den enkelte virksomheds balancerings- og administrationsbidrag, jf. elforsyningslovens § 72, stk. 2 og 3. Denne efterregulering afsluttes senest i 2006 ..."

22. Dvs., at den konkrete tilbagebetaling skal gennemføres via priserne på hhv. kvartalsprisproduktet for ikke-timemålte kunder, jf. EFL,ny § 72, stk. 1, og spotprisproduktet for timemålte kunder, jf. EFL,ny § 72, stk. 2 og 3.

23. Endvidere fremgår det af lovforarbejderne til overgangsbestemmelsen, at tilbagebetalingen skal fordeles forholdsmæssigt på såvel timemålte som ikke-timemålte forbrugere. Dvs., at en virksomheds samlede tilbagebetalingsbeløb skal allokere på priserne hhv. på kvartalsprisproduktet og på spotprisprodukter forholdsmæssigt efter forbruget af de to produkter.

24. I mail til samtlige elvirksomheder med forsyningspligtbevilling af 7. juni 2005 (bilag 3) har sekretariatet meddelt princippet for efterreguleringen via priserne på forsyningspligtprodukterne, jf. L494 § 4, stk. 4.

25. Disse principper følger hidtidig praksis efter EFL,gl. tilpasset Tilsynets nye priskontrol efter EFL,ny § 72.
Spørgsmål rejst af branchen vedr. den konkrete tilbagebetaling til elforbrugere

Ad. a): Kan tilbagebetalingen juridisk omfatte alle nuværende kunder i elvirksomheden med forsyningspligtbevilling (også skabelonkunder der p.t. ikke køber kvartalsproduktet)?

26. Før ikrafttrædelsen af EFL,ny havde alle kunder i et forsyningspligtselskab status som forsyningspligt-kunder, idet forsyningspligtselskaberne efter EFL,gl. var begrænsede til alene at udøve forsyningspligtige aktiviteter.

27. Dvs., at efter EFL,gl. omfattede en evt. tilbagebetaling alle kunder i det pågældende forsyningspligtselskab.

28. I dag er en forsyningspligt-kunde imidlertid defineret ved, at den pågældende kunde aftager ét af de to lovbestemte forsyningspligtprodukter, hhv. kvartalsprisproduktet for ikke-timemålte kunder, jf. EFL,ny § 72, stk. 1, eller spotprisproduktet for timemålte kunder, jf. § 72, stk. 2 og 3.

29. Med overgangen til EFL,ny er elvirksomheder med forsyningspligtbevilling som bekendt ikke længere begrænsede til alene at udøve forsyningspligtige aktiviteter, og Tilsynets regulering omfatter ikke længere juridiske enheder, men de produkter, der leveres i overensstemmelse med EFL,ny § 72, stk. 1-3.

30. Derfor kan kundekredsen i en elvirksomhed med forsyningspligtbevilling nu omfatte såvel forsyningspligt-kunder som kommercielle kunder - dvs. kunder, der har valgt andre produkter end de, der er specificeret i EFL,ny § 72, stk. 1-3.

31. Eftersom den konkrete tilbagebetaling, jf. L494 § 4, stk. 4, skal gennemføres via priserne på produkterne specificeret i EFL,ny § 72, stk. 1-3, kan den konkrete tilbagebetaling alene omfatte aftagere af disse produkter - dvs. nuværende forsyningspligt-kunder.

32. Dermed er modtagere af evt. tilbagebetaling ikke bestemt efter deres generelle juridiske tilhørsforhold til en bestemt elleverandør, men til enhver tid efter, hvorvidt de aftager et forsyningspligtprodukt.

33. Kunder, der *ikke* aftager ét af produkterne jf. EFL,ny § 72, stk. 1-3, kan således *ikke* omfattes af tilbagebetalingen. Dette gælder også selvom disse kunder måtte have tilhørt kundekredsen i forsyningspligtselskabet i det år, efterreguleringen knytter sig til, og efterfølgende har valgt at skifte til kommercielle produkter, som udbydes af samme leverandør.

Ad. b): Har kunder, der er flyttet, krav på efterregulering?

34. Jf. pkt. 29-31 oven for, er det alene nuværende forsyningspligt-kunder, der kan have andel i en evt. efterregulering - netop via priserne på forsyningspligtprodukterne. Dvs., at den konkrete tilbagebetaling kun kan omfatte kunder, der på tidspunktet for tilbagebetalingens gennemførelse

aftager enten kvartalsprisproduktet eller spotprisproduktet fra en elvirksomhed, som har fået meddelt pålæg om efterregulering.

35. Kunder, der er flyttet og har skiftet elleverandør, har således *ikke* krav på evt. efterregulering hidrørende fra et pålæg herom meddelt kundens tidligere leverandør.

36. Dette er også helt i overensstemmelse med Elprisudvalgets tidligere praksis, hvorefter kunder, der flyttede fra ét forsyningsområde til et andet, ikke fik del i en evt. efterregulering i sit forhenværende område, ligesom kunder, der flyttede til et område, hvor priserne var steget pga. af sidste års underdækning, måtte bidrage hertil.

Ad. c): Kan tilbagebetalingen ske i form af et fast kronebeløb til kunden?

37. Jf. pkt. 21-23 oven for, skal tilbagebetalingen ske via priserne på forsyningspligtprodukterne, jf. EFL,ny § 72, stk. 1-3.

38. Det følger deraf, at tilbagebetalingen *ikke* kan ske i form af et fast kronebeløb til kunden.

39. Eftersom tilbagebetalingen til kunderne skal ske via priserne på forsyningspligtprodukterne, er det absolutte beløb, som den enkelte kunde modtager, afhængigt af kundens forbrug, hvilket blot understreger, at tilbagebetalingen ikke kan ske i form af et forudbestemt fast beløb.

Ad. d): Kan tilbagebetalingen ske over nettariffen?

40. Jf. oven for, kan tilbagebetaling alene ske via priserne på forsyningspligtprodukterne, og derfor *ikke* over nettariffen.

Ad. e): Hvornår skal tilbagebetalingen senest være afsluttet?

41. Jf. L494 § 4, stk. 4 hhv. pkt. 21 oven for, skal Energitilsynets afgørelser vedr. efterreguleringen for 2000-2004 være truffet senest ved udgangen af 2006. Derimod angiver loven ingen frist for, hvornår den konkrete tilbagebetaling til forbrugerne af Tilsynets pålæg om efterregulering skal være gennemført.

42. Fristen for, hvornår efterreguleringer skal være gennemført fastsættes derfor af Tilsynet i de konkrete afgørelser bl.a. under hensyntagen til efterreguleringens størrelse, til den enkelte virksomheds økonomi og til forbrugernes stilling. Udgangspunktet er, at efterreguleringer skal tilbageføres til forbrugerne snarest.

43. Det bemærkes, at den fastsatte frist, jf. L494 § 4, stk. 4, ikke omfatter Energiklagenævnets afgørelser, hvorfor evt. ankesager vil have en længere tidshorisont, end udgangen af 2006.

44. Herudover følger det af almindelige principper om god forvaltningsskik, at sekretariatet bør afslutte sagerne hurtigst muligt, dvs. som udgangspunkt året efter regnskabsåret, og dernæst snarest muligt bl.a. under hensyntagen til, om de nødvendige oplysninger for beregningen af efterreguleringen er tilgængelige, jf. pkt. 7 oven for.

Forhold vedr. evt. tilfælde konkurser blandt elvirksomheder med forsyningspligtbevilling⁴⁵. Evt. tilfælde af konkurser er naturligvis afgø-

rende for varetagelsen af forsyningspligt opgaven, idet forsyningspligt kunder ikke kan stå uden elleverandør.

46. I tilfælde af evt. konkurs, må det i første omgang forventes, at kurator for konkursboet vil realisere så stor værdi i konkursboet, som muligt. Det indebærer bl.a., at forsyningspligtbevillingen vil blive udbudt, idet dog en sådan overdragelse skal godkendes af transport- og energiministeren jf. EFL,ny § 53, stk. 1.

47. Alternativt kan ministeren vælge at inddrage bevillingen ifm. betalingsstandsning og herefter udbyde bevillingen, jf. EFL,ny § 54, stk. 1 og stk. 8.

48. Det må forventes, at elvirksomheder, der imødeser betalingsstandsning hurtigst muligt vil udbyde bevillingen mhp. at ejerkredsen kan realisere så stor en værdi af det tilknyttede kundekartotek, som muligt, frem for at risikere, at ministeren inddrager bevillingen.

49. Imidlertid fremgår det ikke af EFL,ny, hvem der overtager forsyningspligtsansvaret i en situation, hvor den konkursramte virksomhed ikke kan afsætte bevillingen, eller der ikke melder sig interesserede ansøgere til en bevilling, inddraget af ministeren.

50. Inddrages en bevilling fra en net- eller transmissionsvirksomhed kan ministeren pålægge den systemansvarlige virksomhed at videreføre den bevillingspligtige aktivitet midlertidigt, jf. EFL,ny § 54, stk. 6. En tilsvarende bestemmelse eksisterer ikke vedr. bevillinger, der inddrages fra en virksomhed med forsyningspligtbevilling.

51. Det er sekretariatets vurdering, at en situation, hvor en virksomhed, der imødeser betalingsstandsning ikke kan afsætte bevillingen, eller der ikke melder sig interesserede ansøgere til en bevilling, inddraget af ministeren, forekommer utænklig, eftersom det tilknyttede kundekartotek - alt andet lige - repræsenterer en anseelig værdi.

52. Således kan det forventes, at en mere effektiv virksomhed - enten en eksisterende leverandør eller en ny leverandør - vil finde en ledig forsyningspligtbevilling særdeles interessant.

53. I alle tilfælde er evt. tilfælde af betalingsstandsning relevant for Energistyrelsens opgaver vedr. kontrol med bevillinger.

54. Energitilsynet har jf. EFL,ny § 83 pligt til at gøre Energistyrelsen opmærksom på forhold af betydning for Energistyrelsens opgaver vedr. kontrol med bevillinger.

55. Derfor her sekretariatet med brev til Dansk Energi af 6. juni 2005 (bilag 4) opfordret branchen til at orientere Tilsynet om evt. forestående tilfælde af betalingsstandsning, og desuden at vedlægge nærmere specificeret dokumentation for selskabets økonomiske problemer.

Beslutning

Det besluttedes, at bemyndige sekretariatet til, efter orientering af formanden, at fremsende orientering efter EFL,ny § 83 til Energistyrelsen vedr.

evt. problemer med bevillinger i relation til elvirksomheder med forsyningspligtbevilling, der er truet af betalingsstandsning.

[1] I flg. EFL,gl. § 46 skal de aftaler, virksomhederne indgår, herunder med koncernforbundne parter, indgås på markedsvilkår. Jf. EFL,gl. § 69 kan virksomhederne i deres priser indregne nødvendige omkostninger, og efter § 72 kan virksomhederne oppebære et rimeligt overskud ved effektiv drift.

[2] Det skal bemærkes, at dette overskud ikke i alle tilfælde omfatter selskabernes hensættelser til overdækning ifm. afslutning af årsregnskabet, idet oplysning herom ikke nødvendigvis fremgår af selskabernes årsberetning. Derfor kan det akkumulerede overskud for perioden være væsentligt større, uden sekretariatet har mulighed for at være vidende herom.

